

2018 | Φάση 2 | Διαγωνίσματα Επανάληψης

ΑΡΧΑΙΑ

Β' Γενικού Λυκείου
Ανθρωπιστικών Σπουδών

Σάββατο 14 Απριλίου 2018 | Διάρκεια Εξέτασης: 3 ώρες

ΘΕΜΑΤΑ

Α. ΔΙΔΑΓΜΕΝΟ ΚΕΙΜΕΝΟ

Λυσία Υπέρ Μαντιθέου 20-21

Ἦδη δέ τινων ἡσθόμην, ᾧ βουλή, καὶ διὰ ταῦτα ἀχθομένων μοι, ὅτι νεώτερος ὢν ἐπεχείρησα λέγειν ἐν τῷ δήμῳ. ἐγὼ δὲ τὸ μὲν πρῶτον ἠναγκάσθην ὑπὲρ τῶν ἐμαυτοῦ πραγμάτων δημηγορῆσαι, ἔπειτα μὲντοι καὶ ἐμαυτῷ δοκῶ φιλοτιμότερον διατεθῆναι τοῦ δέοντος, ἅμα μὲν τῶν προγόνων ἐνθυμούμενος, ὅτι οὐδὲν πέπαυνται τὰ τῆς πόλεως [21] πράττοντες, ἅμα δὲ ὑμᾶς ὁρῶν (τὰ γὰρ ἀληθῆ χρῆ λέγειν) τοὺς τοιούτους μόνους ἀξιούς <τινὸς> νομίζοντας εἶναι· ὥστε ὁρῶν ὑμᾶς ταύτην τὴν γνώμην ἔχοντας τίς οὐκ ἂν ἐπαρθείη πράττειν καὶ λέγειν ὑπὲρ τῆς πόλεως; ἔτι δὲ τί ἂν τοῖς τοιούτοις ἄχθοισθε; οὐ γὰρ ἕτεροι περὶ αὐτῶν κριταὶ εἰσιν, ἀλλ' ὑμεῖς.

Β. ΠΑΡΑΤΗΡΗΣΕΙΣ ΔΙΔΑΓΜΕΝΟΥ ΚΕΙΜΕΝΟΥ

ΘΕΜΑ Β

B1. Από το κείμενο που σας δίνεται να γράψετε τη μετάφραση του αποσπάσματος:
«Ἦδη δέ τινων ἡσθόμην, ᾧ βουλή,..... ἀλλ' ὑμεῖς».

Μονάδες 10

B2. α) Να αναφέρετε και να σχολιάσετε τα επιχειρήματα που επικαλείται ο Μαντίθεος ως κίνητρα της ενασχόλησής του με τα κοινά.

Μονάδες 5

2018 | Φάση 2 | Διαγωνίσματα Επανάληψης

β) Να επισημάνετε τις ρητορικές ερωτήσεις του κειμένου και να σχολιάσετε το λειτουργικό τους ρόλο.

Μονάδες 5

B3. Να αξιολογήσετε τον επίλογο του δικανικού λόγου σε σχέση με τα τυπικά χαρακτηριστικά ενός συνήθους ρητορικού λόγου.

Μονάδες 10

B4. Να γράψετε δίπλα στον αριθμό που αντιστοιχεί σε καθεμία από τις παρακάτω προτάσεις τη λέξη Σωστό αν είναι σωστή ή τη λέξη Λάθος αν είναι εσφαλμένη:

(1) Ο Κόραξ και ο Τεισίας είναι οι δημιουργοί και οι διδάσκαλοι της συστηματικής ρητορικής. Ένας από τους δύο, πιθανόν ο Κόραξ, έγραψε και το πρώτο εγχειρίδιο ρητορικής με τίτλο «Τέχνη».

(2) Ο Γοργίας ο Λεοντίνος καλλιέργησε την πολιτική και ιδιαίτερα τη δικανική ρητορεία.

(3) Την Ηλιαία, ένα δικαστήριο ενόρκων, αποτελούσαν 7000 δικαστές (Ηλιασταί) από τους οποίους οι 1000 ήταν αναπληρωματικοί.

(4) Ο ρήτορας φροντίζει η διήγηση να μη ζημιώσει το σκοπό της αγορεύσεώς του χωρίς βέβαια να χάσει τη σαφήνεια και την πειστικότητα.

(5) Η απλότητα του ύφους, η περίπλοκη έκφραση, σε συνδυασμό με την ηθοποιία αποτελούν τις βασικότερες αρετές του λυσιακού ύφους.

Μονάδες 10

B5. α) Να βρείτε για καθεμία από τις παρακάτω λέξεις της Νέας Ελληνικής μια λέξη του κειμένου με ετυμολογική συγγένεια: απόρρητος, παράδοξος, είδωλο, ανακωχή, έρανος

Μονάδες 5

β) Να συνδέσετε κάθε λέξη της Α' στήλης με την αντώνυμή της στη Β' στήλη (από τη Β' στήλη κάποιες λέξεις περισσεύουν):

Α' ΣΤΗΛΗ	Β' ΣΤΗΛΗ
ἄχθομαι	ἄρχομαι
αἴρω	ἐπιλανθάνομαι
παύω	καθαίρω
ἐνθυμοῦμαι	ἠδομαι
λέγω	ἠγοῦμαι
	μιμνήσκω
	λήγω
	σιγῶ

Μονάδες 5

2018 | Φάση 2 | Διαγωνίσματα Επανάληψης

Γ. ΑΔΙΔΑΚΤΟ ΚΕΙΜΕΝΟ

Ξενοφώντας Λακεδαιμονίων Πολιτεία, XIV

Ο Ξενοφών με αναλυτικό και λογοτεχνικό τρόπο μας παρουσιάζει στοιχεία του βίου των Λακεδαιμονίων στο περίφημο έργο του «Λακεδαιμονίων Πολιτεία», απόσπασμα του οποίου ακολουθεί.

εί δέ τίς με ἔροιτο εἰ καὶ νῦν ἔτι μοι δοκοῦσιν οἱ Λυκούργου νόμοι ἀκίνητοι διαμένειν, τοῦτο μὰ Δία οὐκ ἂν ἔτι θρασέως εἶποιμι. οἶδα γὰρ πρότερον μὲν Λακεδαιμονίους αἰρουμένους οἴκοι τὰ μέτρια ἔχοντας ἀλλήλοις συνεῖναι μᾶλλον ἢ ἀρμόζοντας ἐν ταῖς πόλεσι καὶ κολακευομένους διαφθείρεσθαι. καὶ πρόσθεν μὲν οἶδα αὐτοὺς φοβουμένους χρυσίον ἔχοντας φαίνεσθαι: νῦν δ' ἔστιν οὖς καὶ καλλωπιζομένους ἐπὶ τῷ κεκτῆσθαι. ἐπίσταμαι δὲ καὶ πρόσθεν τούτου ἔνεκα ξηνηλασίας γιγνομένης καὶ ἀποδημεῖν οὐκ ἔξόν, ὅπως μὴ ῥαδιουργίας οἱ πολῖται ἀπὸ τῶν ξένων ἐπίμπλαιντο. νῦν δ' ἐπίσταμαι τοὺς δοκοῦντας πρώτους εἶναι ἐσπουδακότας ὡς μηδέποτε παύονται ἀρμόζοντες ἐπὶ ξένης. καὶ ἦν μὲν ὅτε ἐπεμελοῦντο ὅπως ἄξιοι εἶεν ἠγεῖσθαι. νῦν δὲ πολὺ μᾶλλον πραγματεύονται ὅπως ἄρξουσιν ἢ ὅπως ἄξιοι τούτων ἔσονται.

Λεξιλόγιο

ῥαδιουργίας ἐπίμπλαμαι: γεμίζω σκνηρία, ρέπω προς την εύκολη ζωή

καλλωπίζομαι: υπερηφανεύομαι

ΘΕΜΑ Γ

Γ1. α) Να μεταφράσετε το παραπάνω κείμενο σε δόκιμο νεοελληνικό λόγο.

Μονάδες 25

β) Ποιες πληροφορίες μπορούμε να συλλέξουμε από το κείμενο για την πολιτική, κοινωνική και οικονομική ζωή των Λακεδαιμονίων;

Μονάδες 5

Γ2. Να δώσετε τον ζητούμενο τύπο για τα ακόλουθα:

- **διαμένειν:** ίδιος τύπος στο Μέλλοντα της ίδιας φωνής
- **εἶποιμι:** β' ενικό προστακτικής ίδιου χρόνου και φωνής
- **αἰρουμένους:** γ' ενικό οριστικής Παρατατικού στην ίδια φωνή

2018 | Φάση 2 | Διαγωνίσματα Επανάληψης

- **έχοντας:** β' ενικό προστακτικής Αορίστου β' στην ίδια φωνή
- **μᾶλλον:** ο θετικός βαθμός
- **διαφθείρεσθαι:** β' πληθυντικό οριστικής Παρακειμένου στην ίδια φωνή
- **φαίνεσθαι:** γ' ενικό υποτακτικής παθητικού Αορίστου β'
- **οὖς:** ονομαστική πληθυντικού και στα τρία γένη της αντωνυμίας
- **κεκτῆσθαι:** γ' πληθυντικό οριστικής ίδιου χρόνου και φωνής
- **οἱ πολῖται:** κλητική ενικού

Μονάδες 10

Γ3. α) Να αναγνωρίσετε συντακτικά τις ακόλουθες λέξεις: Λυκούργου, αἰρουμένους, ἀλλήλοις, τούτου ἔνεκα, πρώτους, τούτων.

Μονάδες 4

β) Να αναγνωρίσετε πλήρως τις δευτερεύουσες προτάσεις της πρώτης περιόδου του κειμένου (εἶδος, εισαγωγή, εκφορά, ρήμα εξάρτησης, συντακτικός ρόλος): «εἰ δέ τις με ἔροιτο εἰ καὶ νῦν ἔτι μοι δοκοῦσιν οἱ Λυκούργου νόμοι ἀκίνητοι διαμένειν, τοῦτο μὰ Δία οὐκ ἂν ἔτι θρασέως εἴποιμι».

Μονάδες 4

γ) Να μετατρέψετε την προσωπική σύνταξη της επόμενης πρότασης σε απρόσωπη κάνοντας τις απαραίτητες αλλαγές: «μοι δοκοῦσιν οἱ Λυκούργου νόμοι ἀκίνητοι διαμένειν».

Μονάδες 2